

Bruxelles, 20. studenoga 2025.
(OR. en)

15701/25
ADD 1

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0358 (COD)**

TELECOM 418
COMPET 1206
MI 933
DATAPROTECT 306
JAI 1738
CODEC 1873

PRIJEDLOG

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 19. studenoga 2025.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2025) 838 annex

Predmet: PRILOG
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o uspostavi europskih poslovnih lisnica

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 838 annex.

Priloženo: COM(2025) 838 annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.11.2025.
COM(2025) 838 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europskih poslovnih lisnica

{SWD(2025) 837 final}

PRILOG

Zahtjevi za minimalne funkcionalnosti i tehnički zahtjevi za europske poslovne lisnice

1. AUTENTIFIKACIJA JEDINICE EUROPSKE POSLOVNE LISNICE

Pristup jedinici europske poslovne lisnice odobrava se tek nakon što se korisnika europske poslovne lisnice uspješno autentificira na jedan od sljedećih načina:

- (1) prijavljenim sredstvom elektroničke identifikacije u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 910/2014 koje ispunjava barem zahtjeve za značajnu razinu osiguranja identiteta kako je definirana u članku 8. te uredbe i dodatno specificirana u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/1502; ili
- (2) drugim sustavom autentifikacije koji je priznat kao istovrijedan i koji ispunjava barem zahtjeve za značajnu razinu osiguranja identiteta kako je definirana u članku 8. Uredbe (EU) br. 910/2014 i dodatno specificirana u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/1502.

Dok autentifikacija nije uspješno dovršena, korisniku lisnice ne smije biti dostupna nijedna funkcionalnost jedinice europske poslovne lisnice kao ni druge funkcionalnosti.

2. CJELOVITOST JEDINICA EUROPSKE POSLOVNE LISNICE

Pružatelji europskih poslovnih lisnica za svaku jedinicu europske poslovne lisnice generiraju i potpisuju potvrdu jedinice europske poslovne lisnice u skladu sa zahtjevima utvrđenima u točki 5. Certifikat koji se koristi za potpisivanje ili pečaćenje potvrde jedinice poslovne lisnice izdaje se na temelju certifikata s pouzdanog popisa iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/2980.

3. SIGURNA KOMUNIKACIJA I UPRAVLJANJE KLJUČNIM RESURSIMA EUROPSKIH POSLOVNIH LISNICA

- (1) Pozadinski sustav europske poslovne lisnice za upravljanje ključnim resursima koristi barem jednu sigurnu kriptografsku aplikacija lisnice i barem jedan sigurni kriptografski uređaj lisnice.
- (2) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju cjelovitost, autentičnost i povjerljivost komunikacije između pozadinskih sustava, korisničkog sučelja i sigurnih kriptografskih aplikacija i uređaja poslovne lisnice.
- (3) Ako su ključni resursi povezani s izvršavanjem elektroničke identifikacije na značajnoj razini osiguranja identiteta, kriptografske operacije europske poslovne lisnice ili druge operacije obrade ključnih resursa izvode se u skladu sa zahtjevima za karakteristike i dizajn sredstava elektroničke identifikacije na značajnoj razini osiguranja identiteta, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/1502.

4. SIGURNE KRIPTOGRAFSKE APLIKACIJE LISNICA

- (1) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da sigurne kriptografske aplikacije i uređaji europskih poslovnih lisnica:
 - (a) kriptografske operacije lisnice u kojima se koriste ključni resursi, osim onih potrebnih jedinici lisnice za autentifikaciju vlasnika, izvršavaju

samo u slučajevima kad su te aplikacije uspješno autentificirale korisnike lisnice;

- (b) vlasnika europske poslovne lisnice autentificiraju u kontekstu elektroničke identifikacije na značajnoj razini osiguranja identiteta kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi (EU) 2015/1502;
- (c) mogu sigurno generirati nove kriptografske ključeve;
- (d) mogu sigurno izbrisati ključne resurse;
- (e) mogu generirati dokaz o posjedovanju privatnih ključeva;
- (f) štite privatne ključeve generirane tim sigurnim kriptografskim aplikacijama i uređajima lisnice dok god ti ključevi postoje;
- (g) ispunjavaju zahtjeve za karakteristike i dizajn sredstava elektroničke identifikacije na značajnoj razini osiguranja identiteta, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi (EU) 2015/1502.

5. AUTENTIČNOST I VALJANOST JEDINICE LISNICE

- (1) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da potvrde jedinice europske poslovne lisnice iz točke 1. sadržavaju javne ključeve i da su odgovarajući privatni ključevi zaštićeni sigurnim kriptografskim uređajem lisnice.
- (2) Pružatelji europskih poslovnih lisnica stavljaju na raspolaganje mehanizme, neovisne o jedinicama lisnice, za sigurnu identifikaciju i autentifikaciju korisnika lisnice.

6. OPOZIV POTVRDA JEDINICE LISNICE

- (1) Pružatelji europskih poslovnih lisnica uspostavljaju javno dostupnu politiku kojom se utvrđuju uvjeti i vremenski okvir za opoziv potvrda jedinica lisnice.
- (2) U skladu s člankom 6., ako pružatelji europskih poslovnih lisnica opozovu potvrde europskih poslovnih lisnica, o tome obavješćuju pogođene korisnike europskih poslovnih lisnica bez nepotrebne odgode, a najkasnije 24 sata od opoziva svojih jedinica europske poslovne lisnice, i navode razlog za opoziv i posljedice za korisnike europskih poslovnih lisnica. Ta obavijest mora biti jezgrovita, lako dostupna i pisana jasnim i jednostavnim jezikom.
- (3) Ako pružatelji europskih poslovnih lisnica opozovu potvrdu jedinice europske poslovne lisnice, objavljuju status valjanosti potvrde europske poslovne lisnice i navode gdje se ta informacija nalazi u potvrdi za jedinicu poslovne lisnice.

7. EVIDENCIJE TRANSAKCIJA

- (1) Pružatelji europskih poslovnih lisnica stavljaju na raspolaganje odgovarajuću politiku evidentiranja koja obuhvaća barem elektroničko potpisivanje, elektroničko pečaćenje i razmjenu obavijesti za sve transakcije s pouzdajućim stranama poslovne lisnice, drugim jedinicama europskih poslovnih lisnica i jedinicama europske lisnice za digitalni identitet, neovisno o tome jesu li transakcije uspješno dovršene.
- (2) Evidentirane informacije moraju obuhvaćati barem:
 - (a) vrijeme i datum transakcije;

- (b) ime, podatke za kontakt i jedinstveni identifikator odgovarajuće pouzdajuće strane poslovne lisnice te državu članicu u kojoj ta strana ima poslovni nastan ili, u slučaju drugih jedinica lisnice, relevantne informacije iz potvrde jedinice lisnice;
 - (c) vrstu ili vrste podataka koji se traže i predočavaju u transakciji;
 - (d) u slučaju nedovršenih transakcija, razlog nedovršenja.
- (3) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju cjelovitost, autentičnost i povjerljivost evidentiranih informacija.
 - (4) Pozadinski sustav europske poslovne lisnice evidentira izvješća koja korisnik lisnice šalje nadležnim tijelima putem jedinice lisnice, uključujući interakcije povezane s obavijestima, usklađivanje s propisima, dijeljenje podataka ili zahtjeve za reviziju.
 - (5) Evidencije iz podtočaka 1. i 2. moraju biti dostupne pružatelju europskih poslovnih lisnica ako je to potrebno za pružanje usluga lisnica.
 - (6) Evidencije iz podtočaka 1. i 2. moraju ostati dostupne onoliko dugo koliko je propisano pravom Unije ili nacionalnim pravom.

8. KVALIFICIRANI ELEKTRONIČKI POTPISI I PEČATI

- (1) U skladu s člankom 6. pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da korisnici lisnica mogu dobiti kvalificirane certifikate za kvalificirane elektroničke potpise ili pečate povezane s kvalificiranim sredstvima za izradu potpisa ili pečata koja u odnosu na jedinicu lisnice mogu biti lokalna, vanjska ili daljinska.
- (2) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da se izvedbe europskih poslovnih lisnica mogu sigurno povezati s jednom od sljedećih vrsta kvalificiranih sredstava za izradu potpisa ili pečata: lokalnim, vanjskim ili daljinski upravljanim kvalificiranim sredstvima za izradu potpisa ili pečata za potrebe korištenja kvalificiranih certifikata iz podtočke 1.

9. APLIKACIJE ZA IZRADU POTPISA

- (1) Aplikacije za izradu potpisa koje koriste jedinice europske poslovne lisnice na raspolaganje mogu staviti pružatelji europskih poslovnih lisnica, pružatelji usluga povjerenja ili pouzdajuće strane poslovne lisnice.
- (2) Aplikacije za izradu potpisa moraju imati sljedeće funkcije:
 - (a) potpisivanje ili pečačenje podataka koje daju korisnici europskih poslovnih lisnica;
 - (b) potpisivanje ili pečačenje podataka koje daju pouzdajuće strane;
 - (c) izrada potpisa ili pečata barem u obveznom formatu;
 - izrada potpisa ili pečata u neobveznom formatu;
 - obavješćivanje korisnika lisnice o rezultatu postupka izrade potpisa ili pečata.

Kako bi uvjeti za provedbu ove Uredbe bili jedinstveni, Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u skladu s člankom 6. kojima se određuju tehnički standardi iz podtočke 2. podpodtočaka (c) i (c) ii.

- (3) Aplikacije za izradu potpisa mogu biti integrirane u pozadinski sustav europske poslovne lisnice ili biti izvan njega. Ako se aplikacije za izradu potpisa oslanjaju na kvalificirana sredstva za izradu potpisa na daljinu i ako su integrirane u pozadinski sustav europske poslovne lisnice, moraju podržavati aplikacijsko programsko sučelje utvrđeno u provedbenim aktima, koje je Komisija ovlaštena donijeti u skladu s člankom 5. kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe.

10. IZVOZ I PRENOSIVOST PODATAKA

Poslovne lisnice moraju moći sigurno izvoziti i omogućivati prenosivost podataka vlasnika europske poslovne lisnice barem u otvorenom formatu. Vlasniku to mora omogućiti da migrira svoje podatke u drugu izvedbu poslovne lisnice na barem značajnoj razini osiguranja identiteta, kako je definirana u Provedbenoj uredbi (EU) 2015/1502.

11. SIGURNI KANAL POSLOVNIH LISNICA ZA PRAVNO VALJANU KOMUNIKACIJU

- (1) U skladu s člankom 5. ove Uredbe poslovne lisnice imaju integriranu mogućnost korištenja određene kvalificirane usluge elektroničke preporučene dostave u skladu s člancima 43. i 44. Uredbe (EU) br. 910/2014.
- (2) Komisija provedbenim aktima:
 - (a) imenuje jednu kvalificiranu uslugu elektroničke preporučene dostave koja će služiti kao obvezni sigurni kanal europskih poslovnih lisnica za pravno valjanu komunikaciju;
 - (b) definira minimalne tehničke zahtjeve i zahtjeve za interoperabilnost koje takva kvalificirana usluga elektroničke preporučene dostave mora ispunjavati, što uključuje usklađivanje s referentnim normama, specifikacijama i postupcima iz članka 43. i 44. Uredbe (EU) br. 910/2014;
 - (c) osigurava da se odabrana kvalificirana usluga elektroničke preporučene dostave temelji na otvorenim, javno dostupnim i besplatnim normama kako bi se zajamčila interoperabilnost i spriječila ovisnost o jednom pružatelju usluga;
 - (d) osigurava da odabrana kvalificirana usluga elektroničke preporučene dostave ima šifriranje s kraja na kraj kako bi zajamčila povjerljivost;
 - (e) uspostavlja postupke za osiguravanje stalne dostupnosti, redundancije i nadomjesnih mehanizama u slučaju kvara usluge.
- (3) Poslovne lisnice i imenovana kvalificirana usluga elektroničke preporučene dostave moraju biti interoperabilne. Pružatelji poslovnih lisnica osiguravaju tehničku integraciju u skladu s provedbenim aktima iz podtočke 2.

12. MEHANIZAM KONTROLE PRISTUPA EUROPSKIM POSLOVNIM LISNICAMA

- (1) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da se odluke o autorizaciji u okviru mehanizma kontrole pristupa donose na temelju jednog ili više sljedećih kriterija, ovisno o konkretnom zahtjevu za pristup:
 - (a) elektroničkoj potvrdi atributa aktivnog subjekta;
 - (b) formalnoj ulozi aktivnih subjekata u priznatoj organizacijskoj strukturi ili gospodarskom subjektu;
 - (c) opsegu, valjanosti i ograničenjima svih mandata, prijenosa ovlasti ili punomoći;
 - (d) kontekstualnim informacijama ili politikama i pravilima o sektorskoj sukladnosti donesenima na razini Unije ili na nacionalnoj razini.
- (2) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da mehanizam kontrole pristupa omogućuje detaljne i provjerljive rezultate autorizacije, pri čemu:
 - (a) vidljivost vjerodajnica i potvrda mora biti selektivna i uvjetovana pravima pristupa;
 - (b) pristup poslovnim procesima, digitalnim postupcima ili sučeljima za dostavljanje informacija mora se kontrolirati validacijom uloga i mandata u stvarnom vremenu;
 - (c) svi događaji pristupa i izvršenja moraju se evidentirati, označiti vremenskim žigom i vezati za kriptografski provjerljive dokaze autorizacije koji su prikladni za reviziju i sudske postupke.
- (3) Pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju:
 - (a) da se veze između uloga i atributa mogu provjeriti, revidirati, opozvati i slijediti do njihovih zakonitih izdavatelja;
 - (b) da se sukobi uloga, prekomjerno delegiranje ili istekla odobrenja otkrivaju i sprečavaju automatski u stvarnom vremenu;
 - (c) da je sva autorizacijska logika interoperabilna među državama članicama.
- (4) Popis referentnih normi, tehničkih specifikacija i postupaka koji se primjenjuju za implementaciju mehanizma kontrole pristupa utvrđuje se u provedbenim aktima koje je Komisija ovlaštena donijeti u skladu s člankom 5. kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe. Ti se akti odnose prije svega na:
 - (a) formate za prikaz uloga i atributa;
 - (b) mehanizme interoperabilnosti za mandate i prijenose ovlasti među lisnicama;
 - (c) protokole, formulaciju politike i provedbu ograničenja;
 - (d) zahtjeve za sigurno evidentiranje, označavanje vremenskim žigom i mogućnost revizije autorizacijskih događaja.
- (5) Ako se norme, specifikacije i postupci iz podtočke 1. poštuju, smatra se da je postignuta sukladnost sa zahtjevima utvrđenima u ovoj točki.

13. OPĆE ODREDBE ZA PROTOKOLE I SUČELJA

U skladu s člankom 6. ove Uredbe pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da jedinice europske poslovne lisnice:

- (1) autoriziraju i prema potrebi autentificiraju zahtjeve podnesene pomoću pristupnih certifikata pouzdajuće strane ili potvrda jedinica lisnice. Autentifikacija pouzdajuće strane je obvezna ako su potvrde namijenjene ograničenoj publici. U ostalim slučajevima potvrdu može predočiti bilo koja stranka koja podnosi zahtjev;
- (2) korisnicima lisnice prikazuju informacije iz pristupnih certifikata pouzdajuće strane poslovne lisnice ili iz potvrda jedinice lisnice, ovisno o slučaju;
- (3) ako je to primjenjivo, korisnicima lisnice prikazuju atribute čije je predočenje zatraženo;
- (4) pouzdajućim stranama poslovne lisnice ili jedinicama lisnice koje to zatraže predočuju potvrde jedinice lisnice te jedinice lisnice.

14. IZDAVANJE ELEKTRONIČKIH POTVRDA ATRIBUTA JEDINICAMA LISNICE

- (1) U skladu s člankom 5. ove Uredbe pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju da jedinice poslovne lisnice koje zatraže izdavanje elektroničkih potvrda atributa mogu autentificirati pouzdajuće strane.
- (2) Kad je riječ o izdavanju elektroničkih potvrda atributa jedinici lisnice, pružatelji lisnice osiguravaju da su ispunjeni sljedeći zahtjevi:
 - (a) ako vlasnici europske poslovne lisnice putem svoje jedinice poslovne lisnice od pružatelja europske poslovne lisnice zatraže izdavanje identifikacijskih podataka vlasnika poslovne lisnice ili zatraže izdavanje elektroničke potvrde atributa od pružatelja identifikacijskih podataka vlasnika poslovne lisnice ili pružatelja elektroničkih potvrda atributa koji omogućuju izdavanje tih podataka ili elektroničkih potvrda u više formata, jedinica lisnice to mora zatražiti u svim formatima iz članka 8. ove Uredbe, kojim su propisana pravila za njezinu primjenu u pogledu cjelovitosti i osnovnih funkcionalnosti poslovnih lisnica;
 - (b) ako vlasnici poslovne lisnice svoju jedinicu poslovne lisnice koriste za interakciju s nadležnim nacionalnim tijelima i pružateljima elektroničkih potvrda atributa, jedinice lisnice moraju omogućivati autentifikaciju i validaciju komponenti jedinice lisnice predočavanjem potvrda jedinice lisnice tim tijelima i pružateljima na njihov zahtjev;
 - (c) izvedbe lisnice moraju moći raditi s mehanizmima koji pružateljima identifikacijskih podataka vlasnika poslovne lisnice omogućuju da provjere jesu li izdavanje, isporuka i aktivacija izvršeni u skladu sa zahtjevima značajne razine osiguranja identiteta iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/1502;
 - (d) jedinice lisnice moraju provjeravati autentičnost i valjanost identifikacijskih podataka vlasnika poslovne lisnice i elektroničkih potvrda atributa.

15. PREDOČAVANJE ATRIBUTA POUZDAJUĆIM STRANAMA EUROPSKE POSLOVNE LISNICE

U skladu s člankom 5. stavkom 1. točkama (d) i (k) pružatelji europskih poslovnih lisnica osiguravaju:

- (1) da su izvedbe europske poslovne lisnice kompatibilne s protokolima i sučeljima za predočavanje atributa pouzdajućim stranama poslovne lisnice u skladu s normama utvrđenima u provedbenim aktima;
- (2) da na zahtjev korisnika jedinice europske poslovne lisnice odgovaraju na uspješno autentificirane i validirane zahtjeve pouzdajućih strana poslovne lisnice u skladu s normama utvrđenima u provedbenim aktima;
- (3) Jedinice europske poslovne lisnice mogu dokazivati posjedovanje privatnih ključeva koji odgovaraju javnim ključevima koji se upotrebljavaju u kriptografskim povezivanjima.

16. IZDAVANJE IDENTIFIKACIJSKIH PODATAKA VLASNIKA EUROPSKE POSLOVNE LISNICE JEDINICAMA LISNICE

- (1) Nadležna tijela osiguravaju da su identifikacijski podaci vlasnika poslovnih lisnica koji se izdaju jedinicama poslovne lisnice sukladni s tehničkim specifikacijama utvrđenima u provedbenim aktima, u skladu s člankom 8. ove Uredbe.
- (2) Nadležna nacionalna tijela osiguravaju da su identifikacijski podaci vlasnika poslovnih lisnica koje izdaju kriptografski povezani s jedinicom lisnice za koju su izdani.

17. IZDAVANJE ELEKTRONIČKIH POTVRDA ATRIBUTA JEDINICAMA LISNICE

- (1) Elektroničke potvrde atributa koje se izdaju jedinicama europske poslovne lisnice moraju biti u skladu s barem jednom od normi s popisa iz provedbenih akata, u skladu s člankom 5. ove Uredbe.
- (2) Pružatelji elektroničkih potvrda atributa identificiraju se jedinicama europske poslovne lisnice pomoću pristupnog certifikata pouzdajuće strane lisnice.
- (3) Pružatelji elektroničkih potvrda atributa osiguravaju da elektroničke potvrde atributa koje se izdaju jedinicama europske poslovne lisnice sadržavaju informacije potrebne za autentifikaciju i validaciju tih elektroničkih potvrda atributa.